

nem vetközendnek; miből önként következik, hogy ha a becsületes s szigorú erdővédek, vagy is kikre oly országos kincs bizva van, s kik oly fáradságos állásra hivatva s mindennapi veszedelemnek kitéve vannak, ezentúl s jövendőben több oltalom s pártfogás alá mint eddig voltak, jutni nem fognak, az erdészeti szogálatról lemondani kéntelemek lesznek, és akkor előállhat azon szomorú eset is, hogy az erdők holmi hamislelkű, rosz s gonosz örököknek átadva, korántsem gyarapodásnak de csak pusztulásnak kitéve leendnek.

A fentebb mondottakból kitűnik menyire ismét kívánatos megyei erdőfelügyelők legfelsőbb helyről kineveztetése, kik az illető megyében hatáskört nyervén, a jóerkölcsű s becsületes erdőszelet egyéneket érdemük szerint pártfogolni s törvény oltalma alatt tartani köteleységüknek tartandják, mint szinte minden sérelem orvoslását kieszközölni el nem mulasztandják.

N.

Különfélék.

Hamuzsir termelés az Osztrák Monáchiában. A hamuzsir egy sógyveleg melynek fő alkatrészét a szénsavas káli képezi. Mennél többet tartalmaz ez útbiből (közönségesen 75%) annál értékesebb az.

A hamuzsirt majdnem kizárólag fa-hamuból, nevezetesen kemény fából, és csak kivételesen nyerik fűnemű növényekből.

A hamuzsir egyrészt a házi tüzelésnél megmaradó hamuból, másrészt pedig akként készíttetik, hogy oly fák melyek az erdőn más-ként felnem használhatók hamuvá égettetnek. Ez utóbbi eljárás rendszeren csak akkor fizeti ki magát ha hamudús lombfák egész törzsekben a korhadás némi fokát elérve állnak rendelkezésre, mert azok csak ily állapotban hamvadnak el könnyen és adnak sok hamut.

Innen van tehát, hogy az erdei hamu csak az erdődús Magyar-Horváth- és Gácsországok, nemkülönben Erdély Bukovina és Karinthia még kevésbé használt rengeteg bükk-erdeiben nyeretik, és a hamu égetés a használatlan erdők rohamos apadása miatt mindinkább megszűnik.

A tiszta bükk-erdőköl kerülő hamu a legjobb, mert az egész 98% szénsavas-kálit tartalmaz. Legroszabb a házi- különösen a lágyfa, hamu.

Az egész birodalom hamuzsir termelő képessége 500000 mázsára becsültetik, a valódi termelés azonban ennél sokkal kisebb.

Biztosan nem mondható mennyi hamuzsir készítetik évenként a birodalom egyes országaiban.

A lajbachi kereskedelmi kamara azt mondja, hogy az 1854—1856 évi időközben Kárinthiából évenként 8000 mázsa hamuzsir vitetett ki, mely részint házi — részint többnyire Horváth országból jövő erdei hamuból készült. Ugyan ezen kereskedelmi kamara 1861-ki jelentéséből az tűnik ki, hogy ott a hamuzsir termelés azóta tetemesen csökkent.

A magyarországi hamuzsirról a Pesti kereskedelmi kamara következőleg nyilatkozik:

Ezen áru az 1859 egész 1862-ik, az az három évi időközben oly forgalmat tett, melyet különben csak 5 6 év alatt szokott tenni.

A magyarországi hamuzsir termelés 1859-ben úgy az osztráktartományok mint a külföldről mutatkozó szükségletet jóval felülmuta, minek következtében ezen év vége felé a pesti hamuzsir árai, a kéért: 12 frt.; a kékesért: 14 frt.; és a fehérért: mázsánként 16 frtra szálltak.

Ezen hanyatlás, valamint az árai további csökkenésétől való félelem a hamuzsir készitést nyereségesnek többé nem mutaták, miért is az 1860-ki bevétel az előbbeni évinek alig felét érte el; ennek következtében az árai rögtön felszöktek — úgy, hogy ugyan azon év végével a kék hamuzsir 16 a kékes 19 és a fehér 20 frton kelt.

Az erre következő 1861-ik évben ugyan ismét tetemesebb mennyiségű hamuzsir hozatott a piacra, mindennek daczára azonban a már lábrakapott élénk üzlet akadályozá az árai csökkenését, sőt ellenkezőleg annyira emelé, hogy a kék hamuzsir 19, a kékes 20½ és a fehér 22 frtért vétetett.

A hamuzsir árai ily magason addig még soha sem állottak,

természetes volt tehát, hogy a hamuzsir készítés ismét mindenütt élénk lendületnek indult. Nagy termékenységet mutatott ez időtől fogva e tekintetben Erdélyország, s az innen való behozatalnak egyrészt, valamint az Amerikai háború következtében a minden gyáripar-ágakban beállott pangásnak másrészt, végre pedig az angol-szóda árának ezen utóbbi ok következtében való csökkenésének tulajdonítható, hogy a hamuzsir árak az 1862-ki év elején ismét alább kezdenek szállni és annak végén a kék hamuzsirért már csak 14 forint a kékesért 15–16 forint és a fehérért 18 forint jegyeztetett.

Az osztrák Monarchia még kevésbé használható erdőkbeni bővelkedése miatt még mindig több hamuzsirt visz ki mint be hoz.

A be- és kivitel az 1850–1860-ki évtizedben a következő volt

	Behozatal	Kivitel
	vám mázsákban	
1851 . . .	10259	17356
52 . . .	11489	14468
53 . . .	11369	13172
54 . . .	7010	31593
55 . . .	6213	18870
56 . . .	6939	14300
57 . . .	10287	24288
58 . . .	6753	25749
59 . . .	5431	36267
1860 . . .	5706	32505
Évi átlag } vám mázsákban . . .	8145	22556
} értéke forintokban . . .	97740	242008

E tíz évi kivitel tehát a behozatalt 14417 mázsával 144260 forint értékben fölül haladta. Megjegyzendő azonban, hogy ezen számokba némi kilúgozatlan hamu is be van tudva.

Az „Österr. Vierteljahresschrift“ után.

Tulajdonos kiadó és felelős szerkesztő: **Vágner Károly.**

Főmunkatárs: **Divald Adolf.**

Selmecz, 1864. Nyomatott LORBER FERENCZ-nél.